

## ІНТЕГРАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПІДХОДІВ ДО МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ

Актуальність: Нині в Україні спостерігаються масштабні руйнування інфраструктури, зокрема медичних закладів. У сучасних умовах, відбудова системи охорони здоров'я має виходити за межі простого відновлення зруйнованих будівель і орієнтуватися на подолання екологічних викликів. Адже зміни клімату, зокрема позначаються на здоров'ї людей, спричиняючи теплове виснаження, зростання ризику інфекційних, серцево-судинних, легеневих захворювань [1].

Мета: проаналізувати можливості впровадження принципів сучасної лікарні у процес відбудови медичних закладів Києва з урахуванням європейських підходів та українських прикладів.

Основний зміст: У світі актуальною є концепція сучасної екологічної лікарні, яка поєднує якісне медичне обслуговування з принципами сталого розвитку. Всесвітня організація охорони здоров'я та ініціатива Global Green and Healthy Hospitals наголошують на необхідності мінімізації негативного впливу медичних установ на довкілля [2].

Подібні ініціативи демонструють, що перехід на екологічно сталі моделі в медицині є не лише трендом, а й необхідністю для забезпечення довгострокової стійкості системи охорони здоров'я.

Наукові дослідження підтверджують актуальність цих процесів. Зокрема, у статті BMJ (2024) «Strategies and tactics to reduce the impact of healthcare on climate change» наголошується, що системи охорони здоров'я становлять значний відсоток глобальних викидів вуглецю, і найбільші можливості для їх зменшення криються у підвищенні енергоефективності будівель, покращенні логістики та зміні підходів до надання медичної допомоги." [3]. Цей підхід доводить, що екологічні інновації мають охоплювати не лише інфраструктуру, а й медичні практики.

Наразі в Україні понад 60 медичних закладів обладнані сонячними електростанціями та системами зберігання енергії [4]. Так, прикладом є зелена реконструкція амбулаторії у селі Горенка Київської області, проведена за підтримки Greenpeace CEE та Ecoaction. У закладі було встановлено геотермальний тепловий насос і сонячну електростанцію, що забезпечили до 80 % економії тепла та до 60 % електроенергії [5]. Це дозволило суттєво знизити витрати й водночас створити комфортні умови для пацієнтів і персоналу навіть у кризових умовах. У Житомирі міська лікарня № 2 отримала сонячну станцію потужністю 105 кВт із системою зберігання енергії, що дало змогу забезпечити автономність у випадку перебоїв із електропостачанням та зменшити витрати на енергоносії. У Хмельницькому запущено сонячну електростанцію за моделлю державно-приватного партнерства (ESCO), яка стала успішним прикладом модернізації медичного закладу без додаткового фінансового навантаження для бюджету лікарні [6]. Київ як столиця має особливий потенціал для впровадження «сучасних екологічних лікарень». Більшість медичних закладів міста зведені у другій половині XX століття та відзначаються низькою енергоефективністю, що спричиняє надмірні витрати і залежність від нестабільного енергопостачання. Київ може стати флагманом у впровадженні «зелених лікарень», почавши з енергоаудиту та створення демонстраційних закладів із сучасними екотехнологіями. Подальша модернізація й просвітницькі кампанії дозволять підвищити енергоефективність і прийнятність інновацій.

Висновки: Для Києва такі приклади є особливо актуальними, адже медичні заклади столиці сьогодні стикаються з низкою проблем. Впровадження принципів «екологічно сучасної лікарні» дозволить не лише підвищити енергетичну автономність і фінансову ефективність медичних закладів, а й створити більш сприятливі умови для пацієнтів та медичного персоналу — від якісного мікроклімату до безпечного середовища.

### Список використаних джерел

1. Mauer N., Durvy B., Panteli D. How can health care facilities reduce their environmental footprint and contribute to more sustainable health systems?. © *World Health Organization*, 2025. 2025. С. 39. ISSN 1997-8073.
2. *Greenhospitals*. URL: [https://greenhospitals.org/about?utm\\_source](https://greenhospitals.org/about?utm_source) (дата звернення: 03.09.2025).
3. Strategies and tactics to reduce the impact of healthcare on climate change: systematic review / Jeffrey Braithwaite та ін. *BMJ*. Т. 385. С. 17.
4. *Kmu*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/en/news/moz-prodovzhuie-pidsyliuvaty-ukrainski-likarni-dlia-roboty-z-umov-mozhlyvykh-blekautiv>? (дата звернення: 07.09.2025).
5. *Ecoaction*. URL: <https://ecoaction.org.ua/horenka-vidnovlennya.html> (дата звернення: 04.09.2025).
6. *Ecoclubrivne*. URL: [https://ecoclubrivne.org/zhytomyr\\_spp](https://ecoclubrivne.org/zhytomyr_spp) (дата звернення: 03.09.2025).